

大
子

DAQIULI

DAQOMI

El Mikado

de Gilbert & Sullivan

El Mikado és una opereta còmica en dos actes amb llibret de W. S. Gilbert i música de A. Sullivan que va ser estrenada al Teatre Savoy de Londres l'any 1885. Després de la seva estrena, es va convertir en la més cèlebre de les obres d'aquests dos autors i, actualment, forma part de la cultura popular dels països de parla anglesa en el seu sentit més ampli. Juntament amb *Els pirates de Penzance*, *El Mikado* es representat constantment tant per grups d'aficionats com per companyies estel·lars en els principals teatres del West End o de Broadway i ha esdevingut, sens dubte, un clàssic del teatre musical i un precedent fonamental de la comèdia musical tal i com la coneixem a l'actualitat.

Dagoll Dagom es va plantejar aquest treball amb l'esperit de qui s'enfronta a un "clàssic" del gènere, intentant equilibrar el respecte pel llibret i la partitura originals i la "falta de respecte" necessària per poder muntar qualsevol obra escrita i pensada fa més de cent anys, dirigida a un públic molt diferent al nostre d'ara i aquí. El primer problema que es va plantejar en aquest projecte va ser la tremenda dificultat de traducció del text, ja que es feia imprescindible saber conservar tots els accents rítmics, la rima, els jocs de paraules i el gust per l'absurd característic de tots els llibrets de W. S. Gilbert. Aquesta tasca de traducció va ser encarregada a Xavier Bru de Sala, poeta i dramaturg.

El segon problema a resoldre va ser la formació d'una companyia renovada i capaç d'enfrontar-se a les dificultats musicals i teatrals que plantejava aquest projecte, amb una partitura més extensa i difícil que les obres que havia presentat la companyia fins aleshores. Es va intentar equilibrar al màxim aquestes dues vessants -la teatral i la musical- i es va treballar amb la intenció d'aconseguir una companyia sòlida i ben conjuntada on el cant, el ball i la interpretació formen part d'un sol impuls i d'una mateixa energia. El treball conjunt amb companys procedents d'altres terrenys artístics com la dansa i el cant, l'intercanvi d'experiències, tècniques, "trampes", impartint classes els uns als altres i obrint mútuament nous horitzons professionals, justifica i dóna sentit a aquest treball.

Sinopsi

Primer acte

EL MIKADO, emperador del Japó, ha prohibit el flirteig a tot el seu imperi: qui tingui vel·leïtats amoroses, sense fins exclusivament matrimonials, ha de ser executat per la màxima autoritat de la ciutat, l'Honorable Senyor Botxí. Aquesta llei porta problemes per a tothom, fins i tot per al propi fill d'en Mikado, Nanki – Pooh, que ha hagut de fugir de la cort imperial perquè una vella dama de la cort, Katisha, l'acusa de haver flirtejat amb ella i li reclama en matrimoni. Fora del matrimoni l'espera la mort.

El poble de Titipú també busca solucions per evitar els problemes que es deriven d'aquesta prohibició i eleva al rang d'Honorable Senyor Botxí – màxima autoritat local – al primer dels condemnats a mort: un pobre sastre anomenat Ko-Ko. La raó és ben senzilla: si l'Honorable Senyor Botxí és també el primer dels condemnats a mort, no podrà mai executar a ningú si abans no s'executa ell mateix. Feta la llei, feta la trampa. Els habitants de Titipú estan orgullosos de la seva astúcia i la noblesa local, representada per Poo-Bah, calla sota el pes del suborn constant. Ko-Ko realitza els preparatius per casar-se amb Yum-Yum, la seva pupil·la.

Nanki-Pooh, en el seu viatge com a fugitiu pel Japó, arriba a Titipú i s'enamora de Yum-Yum. Ara torna per casar-se però es troba que Ko-Ko se li ha avançat. En aquest moment arriba a Titipú una carta de Mikado que exigeix una execució en el termini d'un mes. Les forces vives de la ciutat reclamen al Botxí Ko-Ko que s'executi ell mateix, però ell si oposa. Providencialment es troba amb Nanki-Pooh que està a punt de suïcidar-se ja que no pot suportar la vida sense Yum-Yum. Nanki-Pooh es deixarà executar pel botxí al cap d'un mes amb la condició de que durant aquest últim mes de vida pugui casar-se amb Yum-Yum. Quan tothom celebra aquest pacte, apareix Katisha –la vella enamorada de Nanki-Pooh- reclamant al seu jove amant i omplin l'ambient de cruels amenaces.

Acte segon

Yum-Yum i les seves germanes es vesteixen. En l'ambient es contraposen l'alegria pel casament eminent amb Nanki-Pooh i els plors per la seva propera execució. Ko-Ko porta la notícia de que segons la llei d'en Mikado quan un home casat es decapitat, la seva esposa ha de ser enterrada viva. Yum-Yum s'oposa a morir enterrada. Nanki-Pooh decideix fer-se immediatament l'hara-kiri; però si Nanki-Pooh es suïcida el Botxí es queda sense presoner i s'haurà d'executar ell mateix. La situació es complica amb l'anunci de l'arribada imminent de Mikado a Titipú. Nanki-Pooh accedeix a deixar-se decapitar però Ko-Ko s'oposa: subornarà a la noblesa local –

representada per Poo-Bah- per que li expedeixi el certificat de defunció de Nanki-Pooh sense necessitat de matar-lo. Nanki-Pooh insisteix en no voler viure sense Yum-Yum i arriben a l'acord de que els dos enamorats escapin i fugin ràpidament de Titipú. Quan arribi Mikado li presentaran el certificat de defunció fals. El gran Mikado llegeix el document, descobreix que han executat a Nanki-Pooh, el seu hereu –aspecte aquest que es desconeixia- i condemna al Botxí Ko-Ko i a tots els seus còmplices a una mort lenta, per immersió en oli bullint.

El Botxí i els seus col·legues van a buscar a Nanki-Pooh i li demanen que es presenti al seu pare per demostrar-li que segueix viu. Però la cosa no és tan fàcil perquè quan la vella Katisha torna a trobar en Nanki-Pooh tornarà a reclamar-lo en matrimoni. Només hi ha una solució: que Ko-Ko sedueixi a Katisha i es casen. Així Nanki-Pooh podrà presentar-se davant el seu pare i lliurar en Ko-Ko i als seus còmplices de la terrible culpa de ser els assassins de l'Hereu del Tron. Ko-Ko es veu, doncs, obligat a seduir a la vella Katisha. En el desenllaç, la terrible Katisha, amansada i casada amb en Ko-Ko, demana pietat per a tots, però Mikado no pot oblidar que entre tots han matat al seu hereu. En aquest moment Nanki-Pooh apareix de nou davant l'estupor de Mikado que, naturalment, es sent burlat i enganya; però Ko-Ko sap treure profit de la confusió i tergiversant els arguments aconseguix el perdó general. Amb aquest moment d'alegria s'acaba l'opereta.

Mercè Illa
C/ Rosselló 229, pral. 2^a · 08008 Barcelona
t 93 532 82 75 · f 93 532 15 73
merceilla@elsinor.info · www.elsinor.info